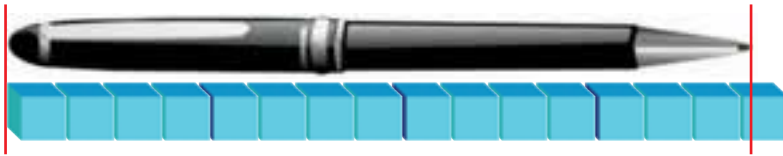


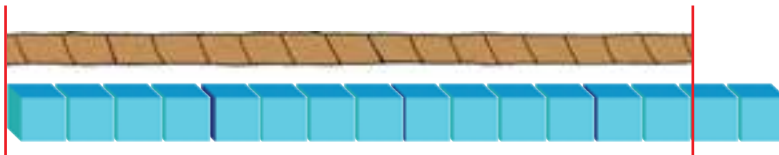
۱- ۴ مکعب چینه را کنار هم گذاشته‌ایم تا یک چینه‌ی بزرگ درست شود. اندازه‌ی هر شکل را با کامل کردن جاهای خالی مشخص کنید.



اندازه‌ی طول خودکار ۳ و ۳ است.



اندازه‌ی طول نی و است.



اندازه‌ی طول طناب و است.

خلاق باش

ساعت چند است؟



قسمت رنگ شده نشان می‌دهد که عقربه‌ی بزرگ ۱۵ دقیقه یا یک ربع ساعت حرکت کرده است. حالا ساعت چند است؟

اگر عقربه‌ی بزرگ روی ۲۰ دقیقه باشد، یک ربع بعد عقربه کجا قرار می‌گیرد؟ مقدار حرکت عقربه‌ی بزرگ را با رنگ کردن نشان دهید.

اندازه گیری دقیق تر



علی یک نوار کاغذی به شکل زیر درست کرده است. او نوار خود را قسمت بندی کرده تا به کمک آن اندازه گیری کند.



فعالیت



علی با نوار خود مداد را اندازه گرفت. اندازه ی طول مداد قسمت است.



۲- شما هم یک نوار کاغذی درست کنید و وسایل مختلف را با کمک نوار خود اندازه گیری کنید و در قسمت زیر بنویسید.

اندازه ی برابر شد با قسمت از نوار کاغذی

اندازه ی برابر شد با قسمت از نوار کاغذی

اندازه ی برابر شد با قسمت از نوار کاغذی

۳- آیا قسمتهایی که روی نوار کاغذی درست کرده اید، هم اندازه ی قسمت های نوار کاغذی دوستانتان است؟

۴- هر دو نفر که نوارهایشان هم اندازه نیست، اندازه ی طول کتاب ریاضی را با نوار خود پیدا کرده و به دو سؤال زیر جواب دهند.



الف) چرا اندازه های شما دو نفر یکی نیست؟

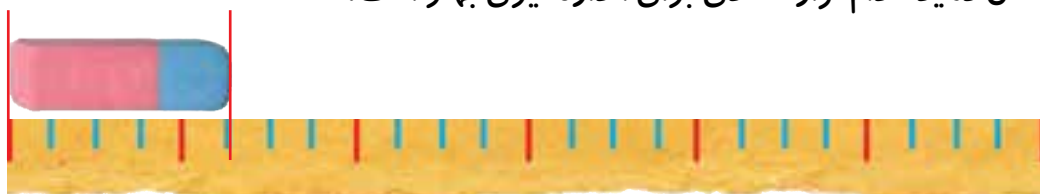
ب) آیا قسمت های درست شده روی نوار کاغذی برای اندازه گیری مناسب است؟ چه مشکلی دارد؟



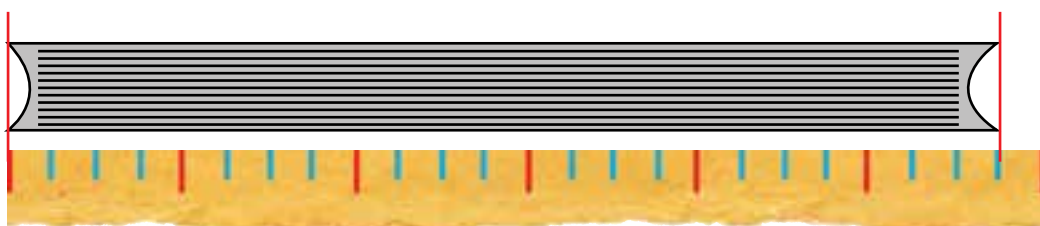
۱- علی برای این که اندازه گیری دقیق تری داشته باشد، با دو بار تا کردن نوار کاغذی خود، هر قسمت را به ۴ قسمت مساوی کوچک تر تقسیم کرد. نوار کاغذی او به شکل زیر درآمد.



در زیر شکل هایی را که علی اندازه گرفته است، می بینید. با کامل کردن جاهای خالی نشان دهید کدام نوار کاغذی برای اندازه گیری بهتر است؟



اندازه ی طول پاک کن قسمت کوچک است.
اندازه ی طول پاک کن قسمت بزرگ و قسمت کوچک است.



اندازه ی طول کتاب قسمت کوچک است.
اندازه ی طول کتاب قسمت بزرگ و قسمت کوچک است.

۲- اگر علی بخواهد اندازه گیری خود را باز هم دقیق تر کند، چه کاری می تواند انجام دهد؟

۳- شما هم نوار کاغذی خود را به قسمت های کوچک تر تقسیم کنید و با نوار جدید خود وسایل مختلف را اندازه گیری کنید. اندازه گیری با این نوار بهتر است یا با نواری که قسمت کوچک ندارد؟

۴- چرا اندازه ی طول کتاب ریاضی با نواری که شما ساخته اید، با اندازه ی همان کتاب که با نوار دوست شما اندازه گیری می شود، متفاوت است؟ چگونه می توان این مشکل را حل کرد؟

۱- فاطمه یک نوار کاغذی درست کرده است و با کمک یک بزرگ‌تر هر قسمت نوار را به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم کرده است. او با خط‌کش خود چند خط بر روی کاغذ کشیده و با این نوار کاغذی آن‌ها را اندازه‌گیری کرده است. با کامل کردن جاهای خالی اندازه‌ی هر خط را مشخص کنید.



اندازه‌ی خط قسمت بزرگ و قسمت کوچک است.



اندازه‌ی خط قسمت بزرگ و قسمت کوچک است.



اندازه‌ی خط قسمت بزرگ و قسمت کوچک است.



اندازه‌ی خط قسمت بزرگ و قسمت کوچک است.

۲- چرا اندازه‌گیری‌های فاطمه خیلی خوب و دقیق شده است؟ توضیح خود را بنویسید.

.....

.....



$$۲۰ + \square = ۴۳$$

۱- به جای \square عدد مناسب قرار دهید.

$$\square + ۱۷ = ۵۱$$

۲- به جای \square چه عددی را می توان قرار داد؟

یعنی چه عددی را با ۱۷ جمع کنیم تا جواب ۵۱ شود.
با عدد ۴۰ برای حدس اول شروع کنید. (چرا عدد ۴۰ برای شروع مناسب است؟)

حدس اول: $\square + ۱۷ = \dots\dots\dots$

با توجه به پاسخ خود حدس دوم را باید بیشتر از ۴۰ در نظر بگیرید یا کمتر از ۴۰؟ چرا؟
حدس زدن را تا پیدا کردن جواب، ادامه دهید.

حدس دوم: $\square + ۱۷ = \dots\dots\dots$

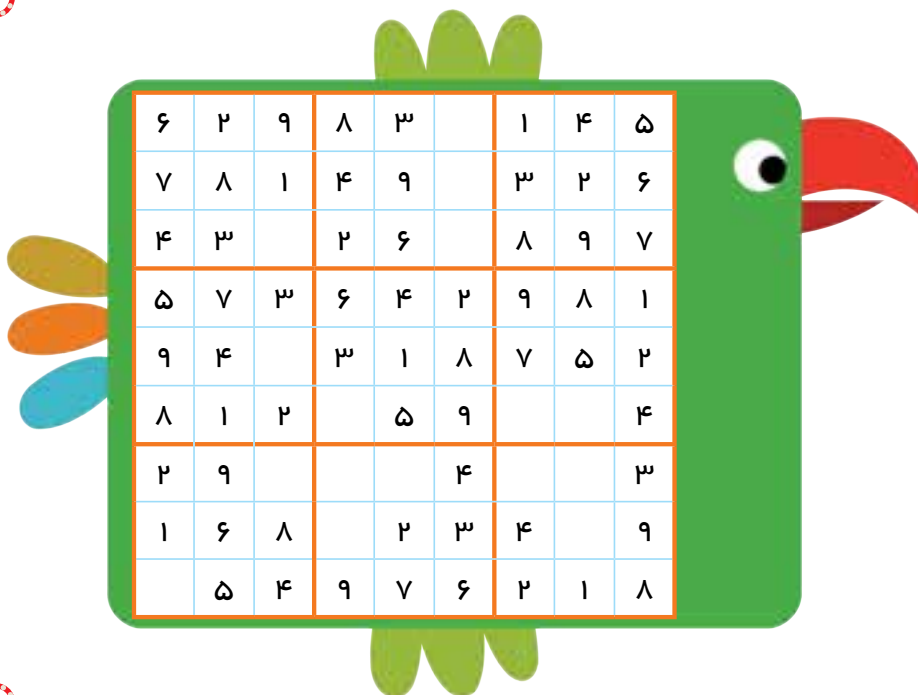
۳- مانند نمونه‌ی بالا به جای \square و \triangle چه عددی باید قرار داد؟

$$۶۰ - \square = ۲۷$$

$$۲۹ + \triangle = ۶۳$$

کامل کن

جدول شگفت‌انگیز زیر را کامل کنید.



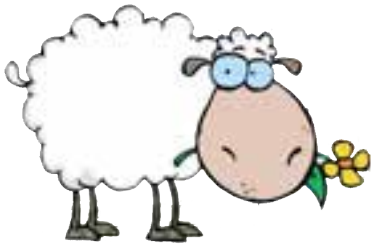
در بعضی از مسئله‌ها می توان با حدس زدن پاسخ سؤال و آزمایش کردن آن به جواب درست نزدیک شد و پس از چند حدس پاسخ مسئله را پیدا کرد.

در یک مزرعه روی هم ۴ تا شترمرغ و گوسفند هستند. آن‌ها روی هم ۱۴ پا دارند. (هر شترمرغ ۲ پا و هر گوسفند ۴ پا دارد.) در این مزرعه چند تا شترمرغ و چند تا گوسفند است؟

شترمرغ و گوسفند
 حدس اول: $۲ + ۲ + ۴ + ۴ = \dots\dots\dots$ تعداد پاها

با توجه به جواب آزمایش مربوط به حدس اول، تعداد گوسفندها را باید کمتر کرد یا بیشتر؟ چرا؟

شترمرغ و گوسفند
 حدس دوم: و : تعداد پاها =



کامل کن



به ساعت مقابل نگاه کنید.
 عقربه‌ی بزرگ چند دقیقه حرکت کند تا ساعت ۲:۳۰ شود؟
 مقدار حرکت عقربه‌ی بزرگ را رنگ کنید.



عقربه‌ی بزرگ چند دقیقه حرکت کند تا ساعت ۵ شود؟
 مقدار حرکت را با رنگ کردن نشان دهید.

هر بار بر اساس نتیجه‌ای که از آزمایش حدس اول به دست می‌آوریم، دوباره حدس می‌زنیم، تا به این ترتیب با دقت‌تر و بهتر کردن حدس خود به مرور، به جواب مسئله نزدیک شویم.

واحد سانتی متر



۱- زینب دفتر خود را روی کتاب ریاضی گذاشته بود. اندازه‌ی طول کتاب ریاضی او بیشتر است یا دفتر؟ چرا؟

۲- زینب برای مقایسه‌ی مدادهای قرمز و سبز خود آن‌ها را روی میز گذاشت. با توجه به شکل بگویید، کدام مداد بلندتر است؟ چرا؟



فعالیت

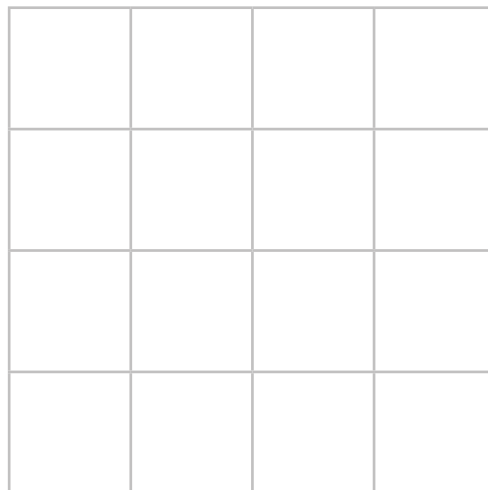
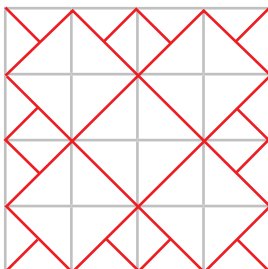
۳- زینب در این فکر است که میز زیبایی را که در مغازه دیده بود، در گوشه‌ی اتاقش جا می‌شود یا نه؟

به نظر شما زینب چگونه می‌تواند قبل از خریدن میز مطمئن شود که اندازه‌ی آن برای اتاقش مناسب است یا نه؟

برای این که همه‌ی مردم بتوانند برای اندازه‌گیری یک طول مشخص، یک پاسخ یکسان بیان کنند، از وسیله‌هایی مثل خط‌کش‌های مدرج، متر خیاطی و استفاده می‌کنند. در این ابزارهای اندازه‌گیری از واحدی به نام سانتی متر استفاده می‌شود. به خط‌کش خود نگاه کنید. خط‌کش شما چند سانتی متر است؟

خلاق باش

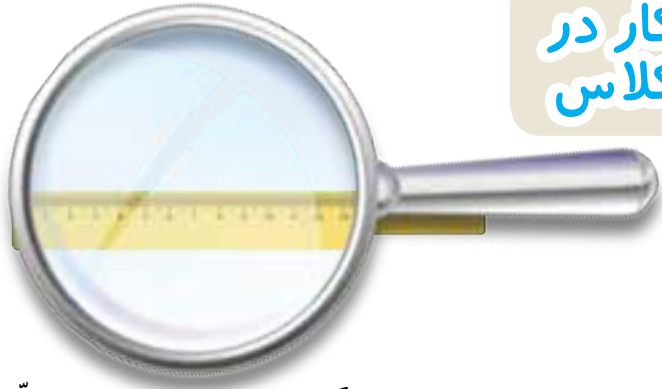
شکل سمت چپ را در قسمت سمت راست با خط‌کش رسم کنید.





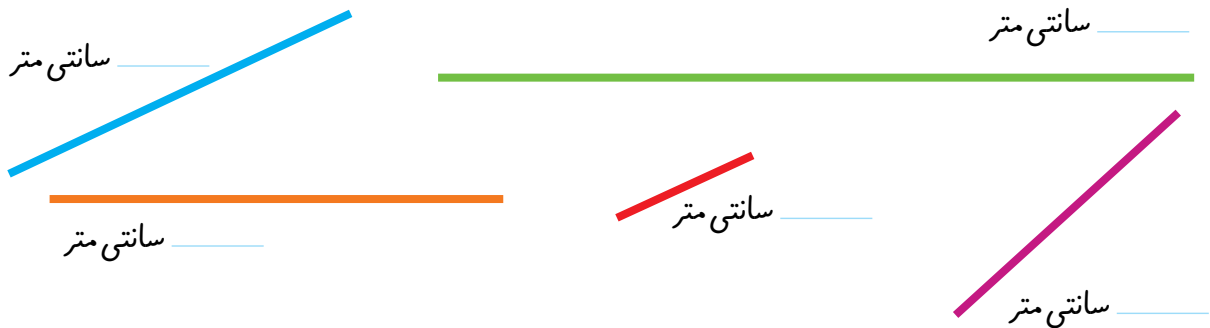
کار در کلاس

آموزگار با یک خط کش ۲۰ سانتی متری اندازه‌ی یک خط را که روی تخته کشیده شده بود، به صورت زیر اندازه گرفت و گفت طول این خط ۱۳ سانتی متر است.



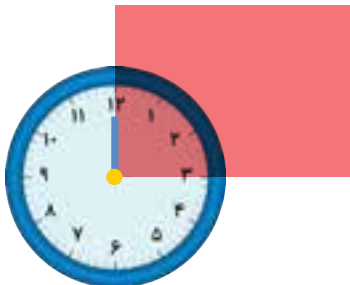
برای اندازه گیری به چه نکاتی باید توجه کرد؟

۱- حالا شما اندازه‌ی خط‌های زیر را با خط کش بگیرید و کنار هر کدام بنویسید.



۲- با خط کش خط‌هایی به طول ۴ و ۷ سانتی متر رسم کنید.

خلاق باش



یک ساعت را که روی طلق شفاف رسم شده است، روی گوشه‌ی یک مستطیل گذاشته‌ایم. عقربه‌ی بزرگ چند دقیقه بچرخد تا روی ضلع دیگر مستطیل قرار بگیرد؟

۱- اندازه‌ی طول این مداد با خط کش گرفته شده است. اندازه‌ی مداد بین _____ و _____ سانتی‌متر است.



۲- با خط کش خود درازا و پهنا‌ی کتاب ریاضی را اندازه بگیرید و جمله‌های زیر را کامل کنید.



درازای کتاب ریاضی بین _____ و _____ سانتی‌متر است.

پهنا‌ی کتاب ریاضی از _____ سانتی‌متر بیشتر و از _____ سانتی‌متر کمتر است.

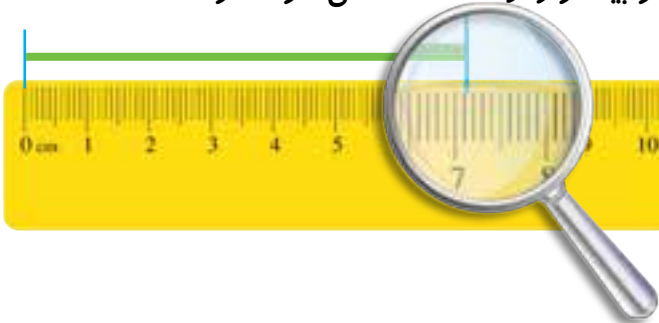
۳- با یک متر خیاطی و یا خط کش چیزهای مختلف را اندازه‌گیری و جدول زیر را کامل کنید.

اندازه	توضیح	شکل
	دور مچ دست خودتان	
	اندازه‌ی انگشت نشانه	

واحد میلی متر



زینب با خط کش اندازه‌ی خطّ زیر را گرفت و نوشت:
اندازه‌ی خط از _____ سانتی متر بیشتر و از _____ سانتی متر کمتر است.



سپس به یاد نوار کاغذی خود افتاد که هر قسمت را به ۱۰ قسمت کوچک تر تقسیم کرده بود. وقتی به خط کش نگاه کرد، دید هر سانتی متر به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم شده است.

حالا او اندازه‌ی خط را به صورت زیر بیان کرد.



اندازه‌ی خط _____ سانتی متر و _____ قسمت کوچک است.

شما با خط کش اندازه‌ی خط‌ها را بگیرید و جمله‌ی زیر آن را کامل کنید.

اندازه‌ی خط _____ سانتی متر و _____ قسمت کوچک است.

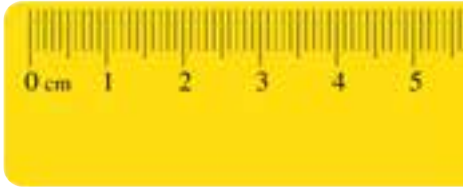
اندازه‌ی خط _____ سانتی متر و _____ قسمت کوچک است.

برای این که اندازه‌گیری‌ها دقیق تر شود، هر سانتی متر را به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم کرده‌اند و نام آن‌ها را میلی متر گذاشته‌اند.



کار در کلاس

۱- از عدد صفر خطکش شروع به شمردن قسمت‌های کوچک کنید.



۱۰ میلی‌متر همان یک سانتی‌متر است.
حالا شمردن را ادامه دهید.

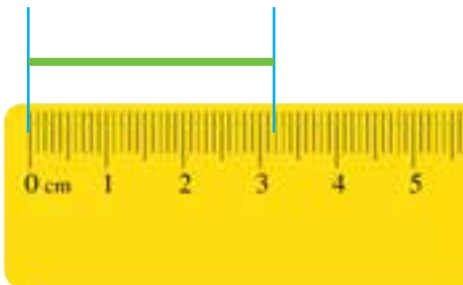
۱۱ میلی‌متر یعنی همان _____ سانتی‌متر و _____ میلی‌متر است.

۱۲ میلی‌متر همان _____ سانتی‌متر و _____ میلی‌متر است.

نوزدهمین قسمت یعنی ۱۹ میلی‌متر. یعنی _____ سانتی‌متر و _____ میلی‌متر است.

اگر یک قسمت دیگر جلو بروید، به ۲۰ میلی‌متر یا همان _____ سانتی‌متر می‌رسید.

۲- الف) اندازه‌ی خط زیر _____ سانتی‌متر و _____ میلی‌متر یا _____ میلی‌متر است.



۳- درازا و پهنای کتاب ریاضی خود را دوباره اندازه بگیرید و با واحد میلی‌متر بنویسید.
درازای کتاب ریاضی _____ میلی‌متر و پهنای کتاب ریاضی _____ میلی‌متر است.

۴- اندازه‌ی پاک‌کن را با خطکش بگیرید و به دو صورت بنویسید.
اندازه‌ی پاک‌کن _____ سانتی‌متر و _____ میلی‌متر است.



یا
اندازه‌ی پاک‌کن _____ میلی‌متر است.

۱- زیر هر شکل ۲ عدد نوشته شده است. حدس بزنید اندازه‌ی طول هر شکل به کدام یک نزدیک‌تر است؟



۵ سانتی‌متر

۱۰ سانتی‌متر

۹ سانتی‌متر

۶ سانتی‌متر

۲- اندازه‌ی خط‌های زیر را حدس بزنید و کنار آن بنویسید.



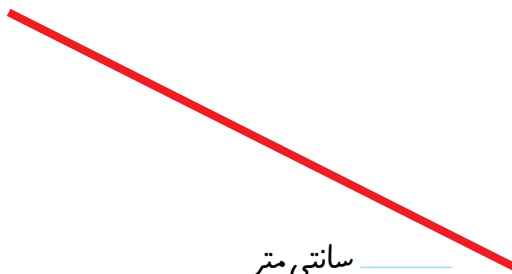
_____ سانتی‌متر



_____ سانتی‌متر



_____ سانتی‌متر



_____ سانتی‌متر



_____ سانتی‌متر

۳- اندازه‌ی قدّ خود و چند نفر از اعضای خانواده را با یک متر خیاطی بگیرید و کنار نام هر کدام بنویسید.

قدّ _____ : _____ سانتی‌متر

قدّ خودم : _____ سانتی‌متر

قدّ _____ : _____ سانتی‌متر

قدّ _____ : _____ سانتی‌متر

قدّ _____ : _____ سانتی‌متر

قدّ _____ : _____ سانتی‌متر



مرور فصل

فرهنگ نوشتن

وقتی می خواهید با خط کش اندازه‌ی یک خط را بگیرید، چه کارهایی انجام می دهید؟ بنویسید

ابتدا خط کش را کنار خط می گذاریم طوری که،



تمرین

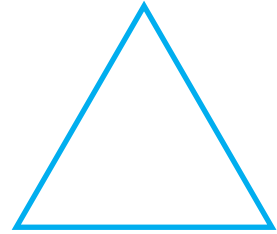
۱- یک پاک کن بردارید و به کمک آن اندازه‌ی درازای کتاب ریاضی را بگیرید و جمله را کامل کنید.
درازای کتاب ریاضی از _____ پاک کن بیشتر و از _____ پاک کن کمتر است.
درازای کتاب بین _____ و _____ پاک کن است.

اگر پاک کن شما بزرگ تر بود، اندازه گیری شما دقیق تر می شد یا اگر کوچک تر بود؟ چرا؟
اگر اندازه‌ی کتاب را با یک تراش بگیریم، آیا همان جواب های بالا به دست می آید؟ چرا؟

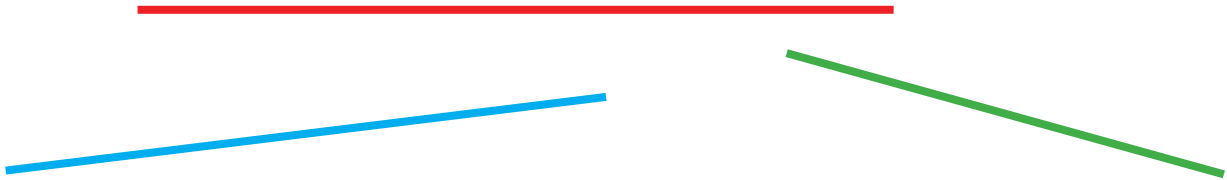
۲- طول ۶ تا از مدادهای رنگی خود را با خط کش اندازه بگیرید.



۳- طول ضلع‌های شکل‌های زیر را با خط‌کش اندازه بگیرید و بنویسید.

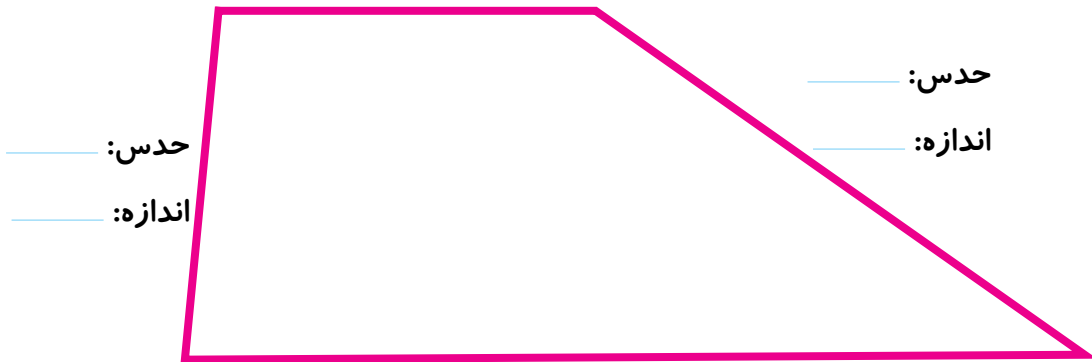


۴- طول خط‌های زیر را با خط‌کش اندازه بگیرید و نقطه‌ی وسط هر خط را با خط‌کش پیدا کنید.



۵- حدس بزنید اندازه‌ی هر ضلع شکل چند میلی‌متر است. سپس با خط‌کش اندازه‌گیری کنید. اندازه‌ی ضلع‌ها چند میلی‌متر شد؟ چقدر با حدس شما نزدیک بود؟ حدس: _____

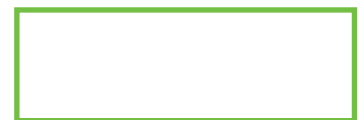
اندازه: _____



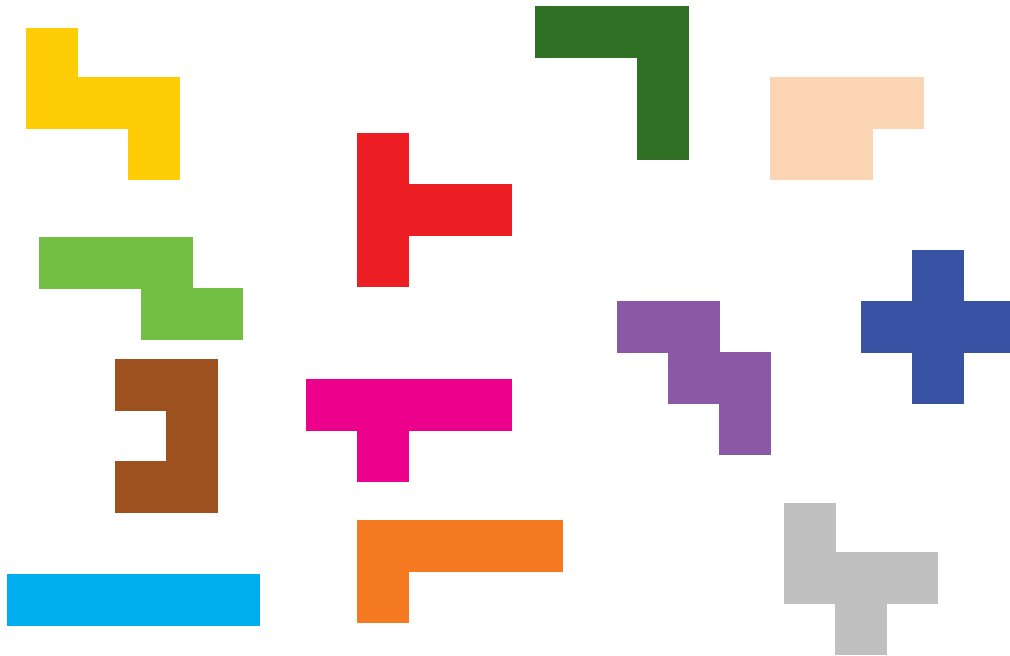
حدس: _____

اندازه: _____

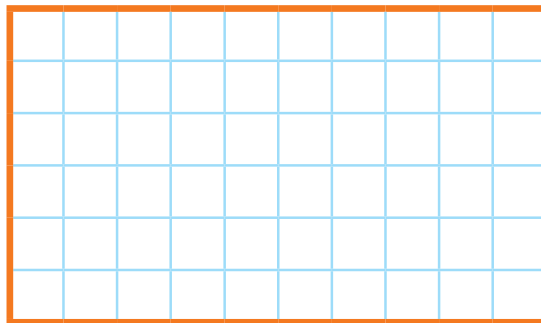
۶- طول ضلع‌های مستطیل‌های زیر را اندازه بگیرید. با دیدن اندازه‌ی ضلع‌ها چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟



با ۵ مربع می‌توان ۱۲ قطعه‌ی مختلف درست کرد. این ۱۲ شکل را با کاغذ درست کنید. قطعه‌ها را با رنگ‌های مختلف رنگ آمیزی کنید.

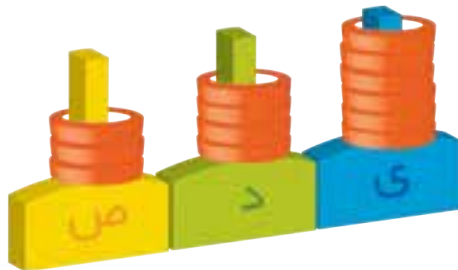
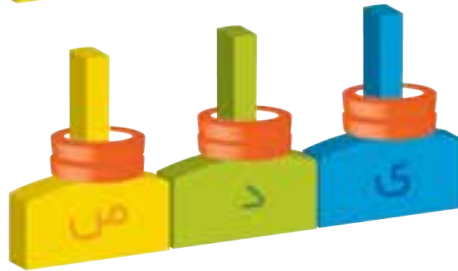
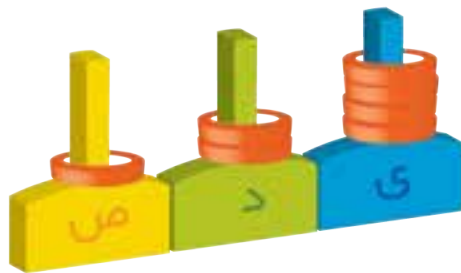


مستطیل زیر را با این ۱۲ قطعه به‌طور کامل بپوشانید.



ریحانه بعضی از تکالیفش را نمی‌نوشت و برادر بزرگ‌تر او برایش انجام می‌داد. وقتی مادرش موضوع را فهمید، ناراحت شد. برای ریحانه توضیح داد که این کار درست نیست. به او گفت: می‌توانی در انجام تکالیف از برادرت راهنمایی بگیری ولی اگر می‌خواهی درس ریاضی را خوب یادگیری، باید خودت تمرین‌ها را انجام دهی.

جمع و تفریق اعداد سه رقمی



آیا می دانید؟ تعداد دانش آموزان دبستان خود را می توانید با یک عدد ۳ رقمی بیان کنید.

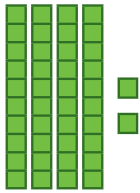
مقایسه‌ی اعداد



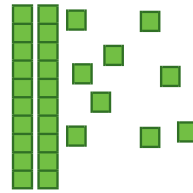
۱- ابتدا عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بنویسید و علامت مناسب بگذارید. توضیح دهید چگونه دو عدد دو رقمی را مقایسه می‌کنید؟



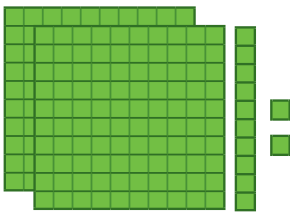
فعالیت



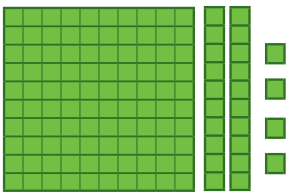
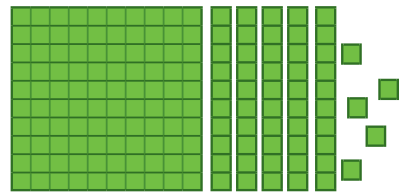
۴۲ ○ ۲۹



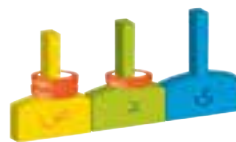
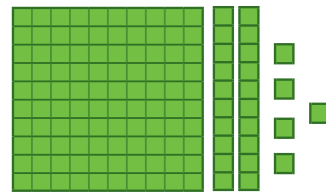
۲- حالا عددهای سه رقمی را مقایسه کنید.



○



○



○

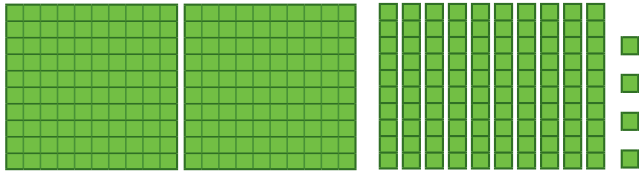
○

برای مقایسه‌ی عددها به ارزش رقم‌ها توجه می‌کنیم. ارزش رقم صدگان از دهگان بیشتر است یعنی اگر رقم صدگان یک عدد از عدد دیگر بیشتر باشد، رقم‌های دهگان و یکان آن‌ها را در نظر نمی‌گیریم.

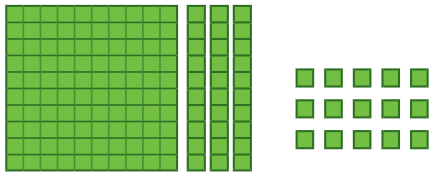


کار در کلاس

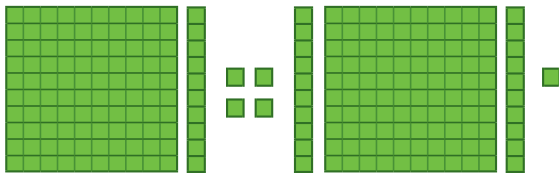
۱- تا جایی که می‌توانید ابتدا دسته‌های ده تایی یا صد تایی درست کنید، سپس عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بنویسید.



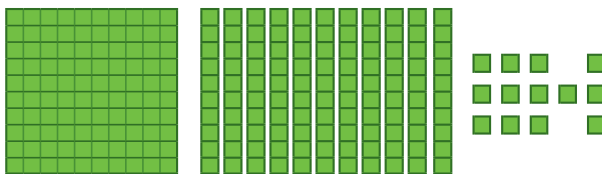
صدگان	دهگان	یکان



صدگان	دهگان	یکان

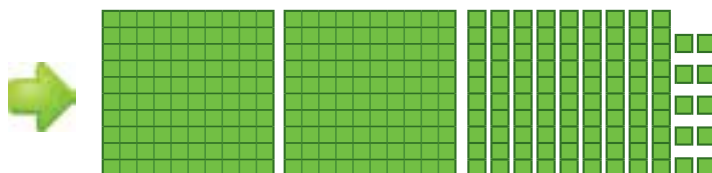
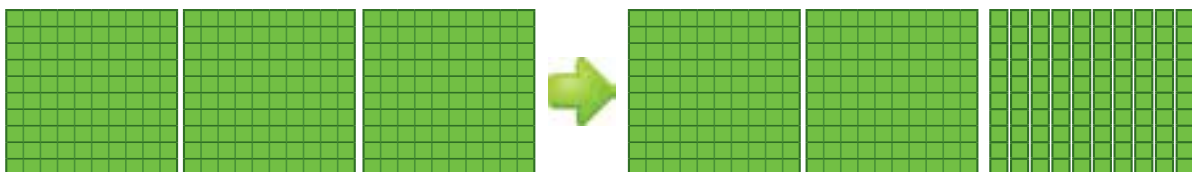


صدگان	دهگان	یکان



صدگان	دهگان	یکان

۲- توضیح دهید چگونه یک دسته‌ی صد تایی به صورت دسته‌های ده تایی باز شده و یک دسته‌ی ده تایی نیز به یکی‌ها تبدیل شده است.





۱- عددها را با هم مقایسه کنید و در دایره علامت مناسب (<=>) بگذارید.

۲۴ ○ ۲۷

۳۴ ○ ۲۹

۱۷ ○ ۱۹

۱۰۰ ○ ۹۱

۲۰۱ ○ ۹۹

۳۵۱ ○ ۳۴۷

۲۰۰ ○ ۴۰۰

۲۹۸ ○ ۳۰۱

۴۲۰ ○ ۴۱۷

۲- ابتدا جمع و تفریق‌ها را انجام دهید و حاصل را کنار هر کدام بنویسید، سپس جواب‌ها را مقایسه کنید.

..... = ۲۰۰ + ۳۰۰ ○ ۳۰۰ + ۱۰۰ =

..... = ۲۰ + ۴۰ ○ ۸۰ - ۲۰ =

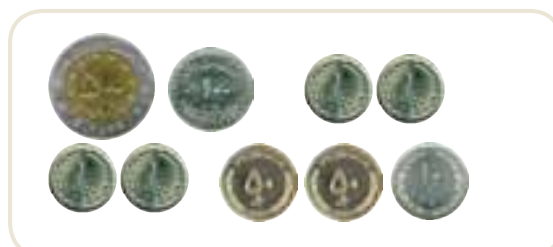
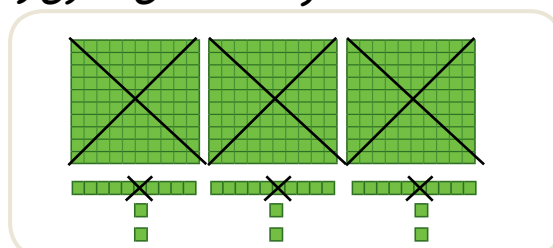
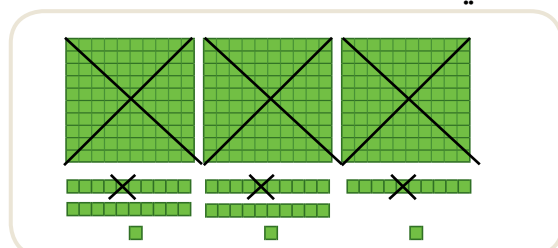
..... = ۷۰۰ - ۲۰۰ ○ ۹۰۰ - ۴۰۰ =

..... = ۳۰۰ + ۲۰ ○ ۲۰۰ + ۵۰ =

..... = ۴۰۰ + ۳۰۰ ○ ۹۰۰ - ۱۰۰ =

..... = ۱۰۰ + ۲۰ + ۱ ○ ۱۰۰ + ۱۰ + ۷ =

۳- حاصل کدام عبارت بیشتر است؟ لازم نیست حاصل عبارت را به دست آورید، مانند نمونه قسمت‌های مساوی را از دو طرف حذف کنید.



۳۰۰ + ۳۰ + ۳۰۰ + ۲۰۰ + ۵۰ + ۷ + ۱۰

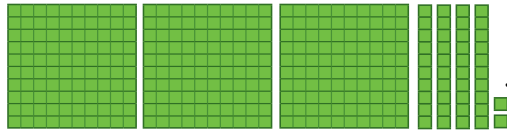
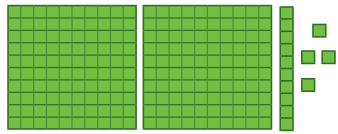


۳۰۰ + ۲۰ + ۳۰ + ۸ + ۴۰ + ۲۰۰

جمع و تفریق عددهای سه رقمی



فعالیت



۱- شکل مقابل عدد ۲۱۴ را نشان می‌دهد. می‌خواهیم ۳۴۲ تا به آن اضافه کنیم. ابتدا ۳ دسته صدتایی به آن اضافه کنید. سپس ۴ دسته ۱۰ تایی برای آن رسم کنید و در آخر ۲ تا یکی بکشید و اضافه کنید.

$$\begin{array}{r} 214 \\ + 342 \\ \hline \end{array}$$

• اضافه کردن ۱۰۰ تایی‌ها ۵۱۴

$$+ 40$$

• اضافه کردن ۱۰ تایی‌ها ۵۵۴

$$+ 2$$

• اضافه کردن یکی‌ها ۵۵۶

$$\begin{array}{r} 214 \\ + 300 \\ \hline 514 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 514 \\ + 40 \\ \hline 554 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 554 \\ + 2 \\ \hline 556 \end{array}$$

حالا با استفاده از دسته‌های ۱۰۰ تایی و ۱۰ تایی و یکی که آموزگار به شما می‌دهد، جمع‌های زیر را انجام دهید و مانند بالا حاصل را به دست آورید.

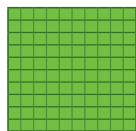
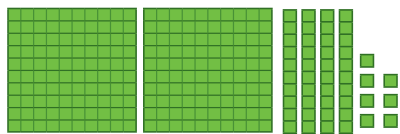
$$\begin{array}{r} 341 \\ + 257 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 274 \\ + 513 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 410 \\ + 320 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 605 \\ + 203 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 704 \\ + 110 \\ \hline \end{array}$$



۲- شکل مقابل عدد ۳۴۷ را نشان می‌دهد. می‌خواهیم ۱۲۵ تا از آن کم کنیم. ابتدا یک دسته صدتایی را بر می‌داریم. سپس ۲ دسته ده تایی را کم می‌کنیم و در آخر ۵ تا یکی را حذف می‌کنیم.

$$\begin{array}{r} 347 \\ - 125 \\ \hline \end{array}$$

• کم کردن ۱۰۰ تایی‌ها ۲۴۷

$$- 20$$

• کم کردن ۱۰ تایی‌ها ۲۲۷

$$- 5$$

• کم کردن یکی‌ها ۲۲۲

$$\begin{array}{r} 347 \\ - 100 \\ \hline 247 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 247 \\ - 20 \\ \hline 227 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 227 \\ - 5 \\ \hline 222 \end{array}$$

حالا با استفاده از دسته‌های ۱۰۰ تایی و ۱۰ تایی و یکی که آموزگار به شما می‌دهد، تفریق‌های زیر را انجام دهید و مانند بالا حاصل را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 457 \\ - 145 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 796 \\ - 555 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 780 \\ - 620 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 809 \\ - 705 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 840 \\ - 520 \\ \hline \end{array}$$

این روش محاسبه‌ی جمع و تفریق به شما کمک می‌کند تا به صورت ذهنی و یا تقریبی حاصل جمع و تفریق‌ها را سریع‌تر به دست آورید. با عددهای مختلف تمرین کنید تا این روش را به خوبی یاد بگیرید.



کار در
کلاس

۱- حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 426 \\ + 333 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 520 \\ + 207 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 610 \\ - 270 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 509 \\ - 305 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 479 \\ - 150 \\ \hline \end{array}$$

۲- با کمک جدول زیر جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰
۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰	۲۰۰
۲۱۰	۲۲۰	۲۳۰	۲۴۰	۲۵۰	۲۶۰	۲۷۰	۲۸۰	۲۹۰	۳۰۰
۳۱۰	۳۲۰	۳۳۰	۳۴۰	۳۵۰	۳۶۰	۳۷۰	۳۸۰	۳۹۰	۴۰۰
۴۱۰	۴۲۰	۴۳۰	۴۴۰	۴۵۰	۴۶۰	۴۷۰	۴۸۰	۴۹۰	۵۰۰
۵۱۰	۵۲۰	۵۳۰	۵۴۰	۵۵۰	۵۶۰	۵۷۰	۵۸۰	۵۹۰	۶۰۰
۶۱۰	۶۲۰	۶۳۰	۶۴۰	۶۵۰	۶۶۰	۶۷۰	۶۸۰	۶۹۰	۷۰۰
۷۱۰	۷۲۰	۷۳۰	۷۴۰	۷۵۰	۷۶۰	۷۷۰	۷۸۰	۷۹۰	۸۰۰
۸۱۰	۸۲۰	۸۳۰	۸۴۰	۸۵۰	۸۶۰	۸۷۰	۸۸۰	۸۹۰	۹۰۰
۹۱۰	۹۲۰	۹۳۰	۹۴۰	۹۵۰	۹۶۰	۹۷۰	۹۸۰	۹۹۰	

برای پیدا کردن جواب جمع $240 + 320$ ، ابتدا 320 را پیدا کنید. سپس 200 تا به آن اضافه کنید، یعنی چند ردیف در جدول پایین می‌آید؟ چرا؟

حالا از عدد 520 ، 40 تا عدد به جلو حرکت کنید تا به جواب یعنی 560 برسید. برای محاسبه‌ی تفریق همین کارها را انجام دهید و رو به عقب حرکت کنید.

$$230 + 310 = \dots$$

$$540 + 330 = \dots$$

$$270 + 610 = \dots$$

$$760 - 210 = \dots$$

$$840 - 130 = \dots$$

$$900 - 150 = \dots$$



۱- با سرعت بیشتری جواب جمع و تفریق‌های زیر را پیدا کنید.

$$۴۳۰ + ۲۰۰ = \dots$$

$$۵۲۰ + ۳۰۰ = \dots$$

$$۶۲۰ - ۴۰۰ = \dots$$

$$۷۳۰ - ۲۰۰ = \dots$$

$$۱۷۰ + ۵۰۰ = \dots$$

$$۹۸۰ - ۶۰۰ = \dots$$

۲- قد سعید ۱۳۶ سانتی‌متر است. قد خواهرش ۱۰ سانتی‌متر از او بلندتر است. قد خواهرش چند سانتی‌متر است؟



۳- حمیده در یک مسابقه ۲۱۰ امتیاز داشت. در مرحله‌ی دوم ۳۴۰ امتیاز گرفت، حالا او چند امتیاز دارد؟



در انتهای مرحله‌ی دوم ۵۰ امتیاز از او کم شد. در شروع مرحله‌ی سوم حمیده چند امتیاز داشته است؟

۱- یک کتاب داستان ۳۹۵ صفحه داشت. حسین در یک هفته ۱۵۰ صفحه و در هفته‌ی دوم ۱۳۰ صفحه از کتاب را خواند. چند صفحه را هنوز نخوانده است؟ برای حل این مسئله دو مرحله‌ی زیر را انجام دهید.

الف) ابتدا حساب کنید چند صفحه از کتاب خوانده شده است؟
ب) حالا تعداد صفحات باقی مانده را پیدا کنید.



۲- مریم ۶ سکه‌ی ۱۰۰ ریالی ۳ سکه‌ی ۱۰ ریالی و ۵ سکه‌ی ۱ ریالی داشت. او ۳۲۵ ریال در صندوق صدقات انداخت. حالا او چقدر پول دارد؟

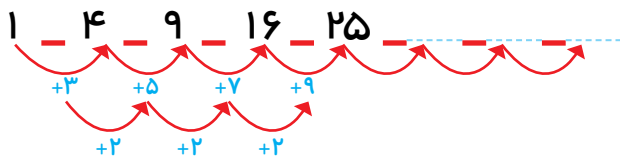


الگویابی کن

۱- تعداد مربع‌های کوچک هر شکل را بشمارید و بنویسید. شکل بعدی چند مربع دارد؟ الگویی را که دیده‌اید بنویسید و توضیح دهید.



۲- الگوی عددی را ادامه دهید.



بعضی از مسئله‌ها را می‌توان به چند مسئله‌ی مرحله‌ای تبدیل کرد، به طوری که اگر مرحله به مرحله این مسئله‌ها حل شود، در پایان مسئله مورد نظر حل خواهد شد.

محسن ۸ سال داشت که خواهرش به دنیا آمد. حالا از آن زمان ۱۰ سال گذشته است. این خواهر و برادر روی هم چند سال دارند؟



سن محسن + =

سن خواهر محسن + =

سن محسن و خواهرش + =

الف) حالا محسن چند سال دارد؟

ب) خواهرش چند سال دارد؟

ج) این دو نفر روی هم چند سال دارند؟

الگویابی کن

با توجه به الگویی که در زمان‌ها وجود دارد، عقربه‌های بعدی را خودتان رسم کنید.



الگویی را که مشاهده کرده‌اید، توضیح دهید.

وقتی مسئله‌های مرحله‌ای را در نظر گرفتیم، یکی یکی آن‌ها را با نوشتن عملیات مناسب حل می‌کنیم. در هر بار نوشتن جلونیسی را فراموش نمی‌کنیم.

جمع در جدول ارزش مکانی



۱- مرتضی ۵۴ ریال داشت.



اگر ۲۷ ریال دیگر هم بگیرد، چقدر پول دارد؟
حساب کنید از هر سکه چند تا دارد.

همین محاسبه را در جدول ارزش مکانی انجام دهید.
_____ ریالی ۱۰ _____ ریالی ۱
یک بار هم بدون جدول این جمع را بنویسید.



فعالیت

د	ی
۵	۴
+ ۲	۷
۷	۱۱
۸	۱

۱
۵۴
+ ۲۷
۱

۲- مرتضی ۷۴ ریال داشت. ۶۳ ریال هم از خواهرش گرفت. حالا او روی هم چقدر پول دارد؟



ص	د	ی
		۷۴
		+ ۶۳

۳- مرتضی ۵۹۷ ریال پول دارد.

الف - اگر ۱۳۰ ریال دیگر به او پول بدهند، جمع پول هایش چقدر می شود؟

ب - چند سکه‌ی یک ریالی دارد؟

ج - چند سکه‌ی ۱۰ ریالی دارد؟

د - با این تعداد سکه‌های ۱۰ ریالی می تواند چند سکه‌ی ۱۰۰ ریالی بگیرد؟

ه - چند سکه‌ی ۱۰ ریالی باقی می ماند؟

و - حالا روی هم چند سکه‌ی صد ریالی دارد؟

ز - همین محاسبه را در جدول ارزش مکانی انجام دهید.

ح - اگر جمع بالا را بدون جدول به صورت زیر بنویسیم،

عدد یک به رنگ قرمز، نشان دهنده‌ی چیست؟



ص	د	ی
۵	۹	۷
+ ۱	۳	۰
۶	۱۲	۷
۷	۲	۷

۱
۵۹۷
+ ۱۳۰
۷۲۷